

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อ
การพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
**Confirmatory Factor Analysis of Servant Leadership of Development for
Local Development of Student Leaders at Rajabhat Universities**

รุ่งโรจน์ ฝ้ายเยื่อ,
อนุ เจริญวงศ์ระยับ และ ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

**Rungrote Faiyuea,
Anu Jarernvonggrayab and Phasakorn Dokchan**
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: rungrote.f@psru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้นำนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 620 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ตามแนวคิดของ Robert K.Greenleaf จำนวนองค์ประกอบอันดับหนึ่ง 10 องค์ประกอบจำนวน 40 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบอันดับสองจำนวน 3 องค์ประกอบ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ วิเคราะห์และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองด้วยโปรแกรม Mplus

ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนประกอบด้วย $\chi^2 = 2239.213$, $df = 727$, $p\text{-value} = 0.000$, $CFI = 0.971$, $TLI = 0.969$, $RMSEA = 0.058$ และ $WRMR = 1.440$

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน; ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้; การพัฒนาท้องถิ่น; ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstracts

The objective of this research was to confirm the factors and indicators of servant leadership of Development for the Local Development of Student Leaders at Rajabhat Universities. The samples were 620 student leaders studying at Rajabhat Universities. The data were collected by employing a measuring pattern (questionnaire) measuring servant leadership adapted from Robert K. Greenleaf's principle comprising the first 10 factors and 40 indicators, and the second 3 factors and 10 indicators. The data were analyzed and checked the second confirmatory factor through MPlus.

The findings revealed that the results of the consistency of the leadership structure model on Servant Leadership of Development for Local Development of Student Leaders at Rajabhat Universities were consistent with the empirical data by considering the harmonious consistency index including Chi-Square = 2239.213, df= 727, P-Value= 0.000, CFI = 0.971, TLI=0.969, RMSEA = 0.058 and WRMR= 1.440.

Keywords: Confirmatory Factor Analysis; Servant Leadership; Local Development; Student Leaders at Rajabhat Universities

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมณฑลพายัพมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น โดยน้อมนำพระราชโองบายด้านการศึกษาในการเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดทำยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ขึ้น เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่บนฐานความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีอัตลักษณ์ มีคุณภาพ มีสมรรถนะ และเป็นสถาบันหลักที่บูรณาการองค์ความรู้สู่นวัตกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ น้อมนำแนวพระราชดำริสู่การปฏิบัติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.), 2562 : 4) ดังนั้น การพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นผู้นำพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยน้อมนำแนวพระราชดำริ วิธีการแห่งศาสตร์พระราช “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) นำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้

ศาสตร์พระราชาเป็นองค์ความรู้ของพระราชชาติได้ทรงพระราชทานในการทรงงานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของพสกนิกรชาวไทยและทรงได้ทดลองจนเป็นผลที่ได้พิสูจน์แล้วว่าสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งความหมายของคำว่า “ศาสตร์พระราชา” เดชา ปุณณบาล (2560 : 17-19) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ศาสตร์พระราชา” ซึ่งครอบคลุมทั้ง “พระราชดำริ” คือแนวคิดและปรัชญา “พระราชดำรัส” คือ คำสั่งสอน ตกเตือนให้สติ “พระราชกรณียกิจ” คือ หลักการทรงงาน และ “พระราชจริยวัตร” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งพสกนิกรชาวไทย ได้น้อมนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติตน รวมทั้งรัฐบาลและข้าราชการได้น้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการ

บริหารราชการแผ่นดิน เพื่อสร้างชาติและพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์พระราชทาน "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" พระราชดำรัส ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทาน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้กับหน่วยงานรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำไปปฏิบัติ ในการพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ตามวิธีการแห่งศาสตร์พระราชา "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" สุเมธ ตันติเวชกุล (2559 : 52-53) ถ่ายทอดประสบการณ์ในการสนองงาน ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ไว้ดังนี้ 1) "เข้าใจ" คือ การทำอะไรต้องให้เกิดจากความ "เข้าใจ" หน่วยงานต่างๆ ที่จะดำเนินงานเพื่อสนองงาน ต้องทำความเข้าใจกับสถานการณ์ว่าเกิดอะไรขึ้น เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายปัญหา สอดคล้องกับแนวคิดของ Greenleaf (2002 : 21-61) ได้แก่ การฟัง การตระหนักรู้ การสร้างกระบวนการทัศน์ การมองการณ์ไกล และการเข้าใจผู้อื่น 2) "เข้าถึง" เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจปัญหาแล้ว ก็ต้องเข้าถึงเพื่อให้เข้าไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้วจะต้องทำอะไรให้เขายากเข้าถึงเราด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ Greenleaf (2002 : 21-61) ได้แก่ การโน้มน้าว และการมีจิตบริการ และ 3) "พัฒนา" เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกันแล้ว ต่างฝ่ายอยากเข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาจะเป็นการตกลงร่วมกันทั้งสองฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับสอดคล้องกับแนวคิดของ Greenleaf (2002 : 21-61) ได้แก่ การเยียวยา การมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล และการสร้างกลุ่ม/ชุมชน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความสอดคล้องกับศาสตร์พระราชา "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" ตามแนวคิดของ Greenleaf (2002 : 21-61)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้นำนักศึกษาที่ทำกิจกรรมระดับมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 38 แห่งที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2565 ตามโครงสร้างประกอบด้วย นายกองค์การ

นักศึกษา รองนายกองค์การนักศึกษา เลขานุการ เภรณญิก ประธานสภานักศึกษา รองประธานสภานักศึกษา เลขานุการ เภรณญิก และกรรมการฝ่ายต่างๆ จำนวนแต่ละ 50 คน X 38 แห่งมีจำนวน 1,900 คน ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามเทคนิคการใช้สถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural equation model: SEM) ซึ่งมีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 5 เท่าถึง 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ เนื่องจากขนาดตัวอย่างมีขนาดใหญ่จึงมีโอกาที่ตัวแปรจะมีการแจกแจงเป็นปกติมากกว่าตัวอย่างที่น้อยกว่า โดยการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 40 ตัวแปรและกำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ร้อยละ 95 โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 15 จึงมีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 600 (40X15) ตัวอย่างซึ่งมีขนาด 15 เท่าของตัวแปร ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน พื้นที่เก็บข้อมูลแบ่งตามภูมิภาคจำนวน 6 ภูมิภาคๆ ละ 2 มหาวิทยาลัย จำนวนผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยละ 50 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ตามแนวคิดของ Greenleaf (2002 : 21-61) จำนวนองค์ประกอบอันดับหนึ่ง 10 องค์ประกอบจำนวน 40 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบอันดับสองจำนวน 3 องค์ประกอบ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ และสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ การตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่าง 0.6– 1.0 และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นโดยการทดสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นรายองค์ประกอบระหว่าง .966-.967

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

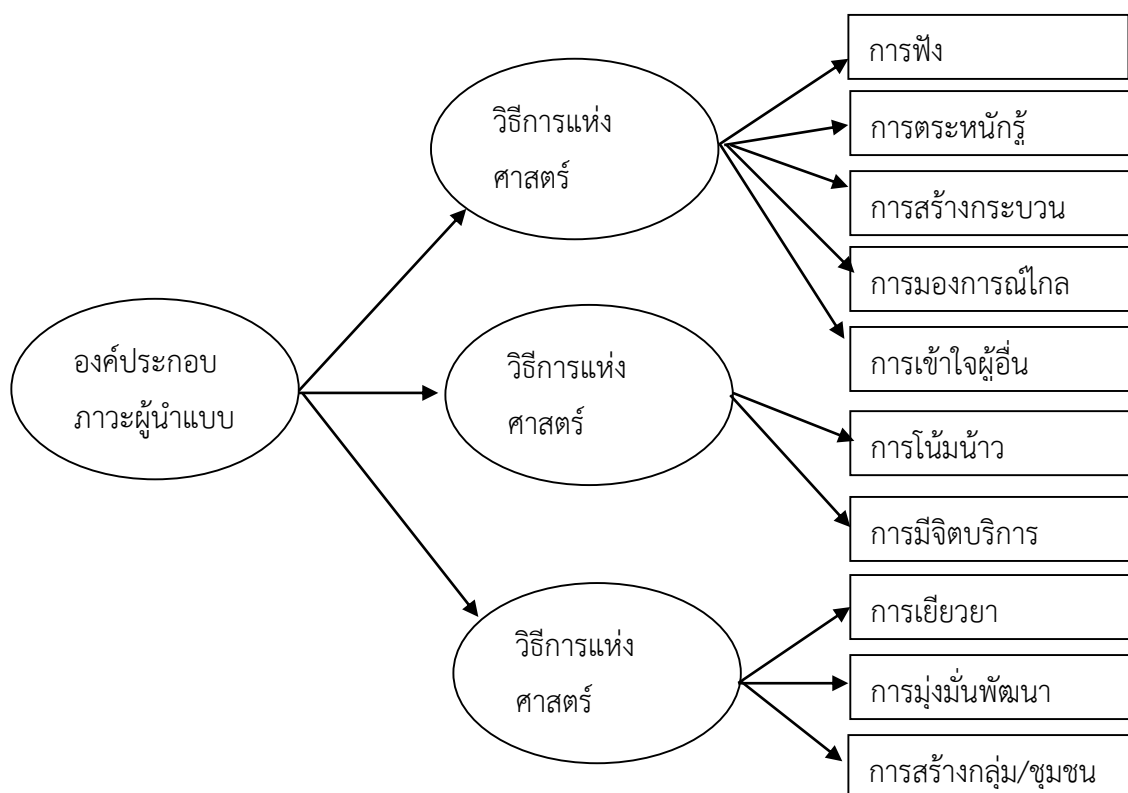
ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามผ่าน Google form

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสหสัมพันธ์อย่างง่าย
2. วิเคราะห์และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยโปรแกรม Mplus

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของ Greenleaf (2002 : 21-61) และวิธีแห่งศาสตร์พระราชามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 620 คน ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 227 คน (ร้อยละ 36.61) รองลงมาศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 194 คน (ร้อยละ 31.30) เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 1 ปี - 2 ปี จำนวน 238 คน (ร้อยละ 38.39) รองลงมาคือ มากกว่า 3 เดือน - 1 ปี จำนวน 183 คน (ร้อยละ 29.52) ประสบการณ์มากกว่า 2 ปี - 3 ปี จำนวน 104 คน (ร้อยละ 16.77) ประสบการณ์น้อยกว่า 3 เดือน จำนวน 51 คน (ร้อยละ 8.23) และประสบการณ์ 3 ปี ขึ้นไป จำนวน 44 คน (ร้อยละ 7.09) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading : b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error : SE) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

(t) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (Coefficient of Determination : R^2) ของตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบจำนวน 10 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การฟัง การตระหนักรู้ การสร้างกระบวนการทัศน์ การมองการณ์ไกล การเข้าใจผู้อื่น การโน้มน้าว การมีจิตบริการ การเอื้อยยา การมุ่งมั่นพัฒนาบุคคลและการสร้างกลุ่ม/ชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: b) ของตัวชี้วัดของทั้ง 10 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .86-.96 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีค่าระหว่าง .03-.05 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าระหว่าง 24.07-35.57 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูลของตัวชี้วัดมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์(R^2) ระหว่าง .75-.93

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading : b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error : SE) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (Coefficient of Determination : R^2) ของตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบ จำนวน 40 ตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: b) ของตัวชี้วัดของทั้ง 40 ตัวบ่งชี้มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .71- .92 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานระหว่าง .01-.04 ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าระหว่าง 25.46-50.58 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูลของตัวชี้วัดมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ระหว่าง .50-.85 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งและอันดับสอง

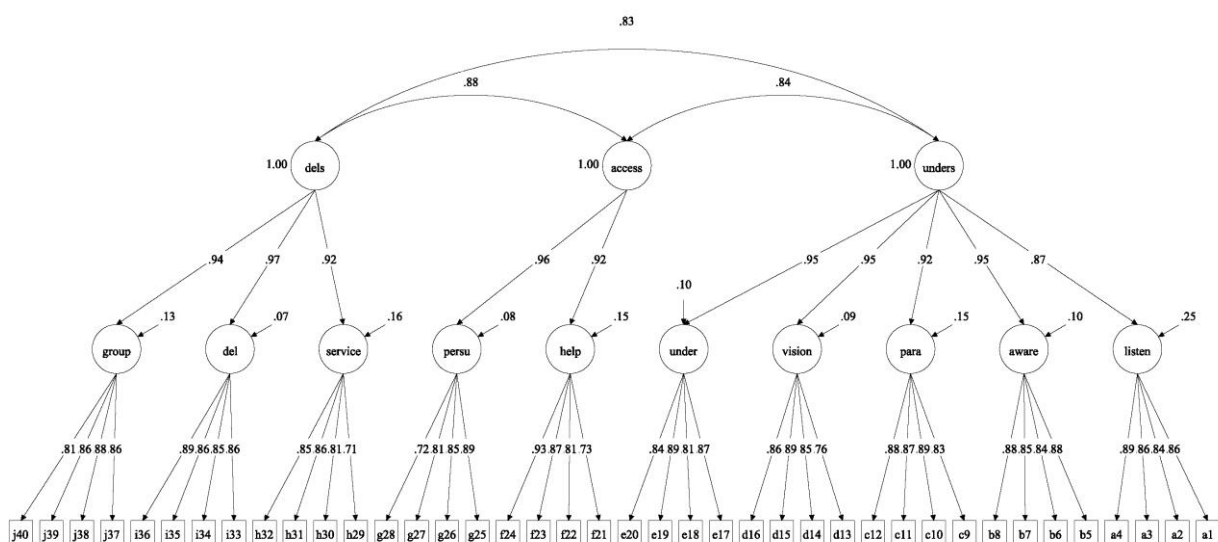
ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b(SE)	β		
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับหนึ่ง				
1. ด้านการฟัง (LISTEN)				
1.1 เต็มใจรับฟังและพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นพูด (a1)	1.00	.86	<--->	.74
1.2 เปิดใจยอมรับฟังปัญหาผู้อื่นด้วยความตั้งใจและเป็นกลางเสมอ (a2)	0.97(0.02)	.84	40.21	.71
1.3 เปิดใจยอมรับฟังข้อบกพร่องของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุง (a3)	0.99(0.02)	.86	41.41	.74
1.4 ไตร่ตรองสิ่งที่ได้รับฟังก่อนตัดสินใจอยู่เสมอ(a4)	1.03(0.02)	.89	40.33	.79
2.ด้านการตระหนักรู้ (AWARE)				
2.1 ยอมรับในข้อจำกัดตัวเองและกล้ายอมรับความผิดพลาดของตัวเอง(b5)	1.00	.88	<--->	.77

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b(SE)	β		
2.2 รับรู้อารมณ์ของตนเองและสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ (b6)	0.95(0.01)	.84	49.83	.70
2.3 สามารถปรับปรุงข้อด้อยของตนเองให้เป็นข้อดีได้ (b7)	0.96(0.01)	.85	50.30	.72
2.4 สามารถนำข้อดีของตนเองออกมาใช้ประโยชน์ในการทำงานร่วมกับท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ (b8)	0.99(0.02)	.87	50.58	.77
3. ด้านการสร้างกระบวนการ (PARA)				
3.1 สามารถมองปัญหาได้อย่างละเอียดและลึกซึ้ง (C9)	1.00	.82	<--->	.68
3.2 มีกระบวนการทำงานร่วมกับท้องถิ่นอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน(C10)	1.07(0.02)	.88	36.68	.78
3.3 เมื่อเกิดปัญหาภายในกลุ่ม สามารถช่วยให้กลุ่มทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (C11)	1.05(0.03)	.86	33.76	.75
3.4 สามารถจัดลำดับความสำคัญระหว่างสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้(C12)	1.06(0.02)	.88	40.29	.78
4. ด้านการมองการณ์ไกล (VISION)				
4.1 สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอุปสรรคต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ (d13)	1.00	.75	<--->	.57
4.2 มีการวางแผนและเตรียมการสำหรับการทำงานร่วมกับท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า (d14)	1.12(0.02)	.84	38.03	.71
4.3 มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกับท้องถิ่นที่ชัดเจนและเข้าใจทิศทางการทำงานร่วมกับผู้อื่น (d15)	1.17(0.03)	.88	37.52	.78
4.4 สามารถมองภาพของการทำงานร่วมกับท้องถิ่นได้อย่างชัดเจนทั้งระบบ(d16)	1.14(0.02)	.86	40.86	.74
5. ด้านการเข้าใจผู้อื่น (UNDER)				
5.1 เข้าใจและรับรู้ถึงความรู้สึกของผู้อื่น (e17)	1.00	.87	<--->	.75
5.2 แสดงออกถึงความปรารถนาดีต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ (e18)	0.92(0.02)	.80	33.70	.65
5.3 พยายามเข้าใจผู้อื่นมากกว่าเรียกร้องให้ผู้อื่นมาเข้าใจตนเอง (e19)	1.02(0.02)	.89	42.53	.79
5.4 ยอมรับผู้อื่น ถึงแม้ว่าเขาทำงานร่วมกับท้องถิ่นผิดพลาดก็ตาม (e20)	0.96(0.02)	.84	46.32	.70

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b(SE)	β		
6. ด้านการโน้มน้าว (HELP)				
6.1 มีความสามารถในการโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับท้องถิ่น (f21)	1.00	.72	<--->	.52
6.2 ใช้การจูงใจผู้อื่นมากกว่าการบังคับให้ทำงานร่วมกับท้องถิ่น (f22)	1.12(0.04)	.81	25.95	.66
6.3 สามารถสร้างความศรัทธาให้ผู้อื่นทำงานในหน้าที่ของตนเองให้บรรลุผลสำเร็จได้ (f23)	1.20(0.04)	.87	28.44	.76
6.4 สามารถสร้างข้อตกลงและความร่วมมือในการทำงานร่วมกับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (f24)	1.27(0.04)	.92	27.27	.85
7. ด้านการมีจิตบริการ (PERSU)				
7.1 ดูแลเอาใจใส่ทุกคนในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ (g25)	1.00	.89	<--->	.79
7.2 กระตือรือร้นและพยายามตอบสนองความต้องการของผู้อื่นอยู่เสมอ (g26)	0.95(0.02)	.85	40.78	.72
7.3 มีความจริงใจและเห็นคุณค่าของผู้อื่น (g27)	0.91(0.02)	.81	32.79	.66
7.4 ยินดีช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มใจ (g28)	0.80(0.03)	.72	25.46	.51
8. ด้านการเยียวยา (SERVICE)				
8.1 สามารถช่วยให้ผู้อื่นพ้นจากความทุกข์และสามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติได้ (h29)	1.00	.71	<--->	.50
8.2 สามารถให้คำปรึกษาช่วยให้ผู้อื่นแก้ปัญหาของตนเองได้ (h30)	1.13(0.04)	.80	27.27	.65
8.3 สามารถกระตุ้นให้ผู้อื่นมีความเข้มแข็ง ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจได้ (h31)	1.20(0.04)	.85	27.52	.73
8.4 สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างสันติวิธี และทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน (h32)	1.19(0.04)	.85	26.40	.72
9. ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล (DEL)				
9.1 เห็นคุณค่าภายในตัวผู้อื่นมากกว่าลักษณะภายนอก (i33)	1.00	.85	<--->	.73
9.2 เต็มใจและพร้อมอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือให้ผู้อื่นประสบความสำเร็จในการทำงาน (i34)	0.98(0.02)	.84	44.11	.71

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ		t	R ²
	b(SE)	β		
9.3 เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาให้ผู้อื่นประสบความสำเร็จ (i35)	1.00(0.02)	.86	43.63	.74
9.4 สนับสนุนให้ผู้อื่นได้รับการพัฒนาตรงตามความสามารถของแต่ละคน (i36)	1.03(0.02)	.88	43.08	.78
10. ด้านการสร้างกลุ่ม/ชุมชน (GROUP)				
10.1 สามารถส่งเสริมให้ผู้อื่นทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (j37)	1.00	.86	<--->	.73
10.2 สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ (j38)	1.01(0.02)	.87	42.59	.76
10.3 สามารถจัดกิจกรรมการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (j39)	1.00(0.02)	.86	48.03	.74
10.4 สามารถปลูกฝังให้ทุกคนเอาใจใส่ซึ่งกันและกันได้ (j40)	0.93(0.02)	.80	34.46	.64
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับสอง				
วิธีการแห่งศาสตร์ พระราชา “เข้าใจ” (UNDERS)				
1.การฟัง (LISTEN)	1.00	.86	<--->	.75
2. การตระหนักรู้ (AWARE)	1.11(0.03)	.94	35.57	.90
3. การสร้างกระบวนทัศน์ (PARA)	1.01(0.03)	.92	27.44	.84
4. การมองการณ์ไกล (VISION)	0.96(0.03)	.95	26.26	.90
5. การเข้าใจผู้อื่น (UNDER)	1.10(0.03)	.95	31.36	.90
วิธีการแห่งศาสตร์ พระราชา “เข้าถึง” (ACCESS)				
6. การโน้มน้าว (HELP)	1.00	.92	<--->	.84
7.การมีจิตบริการ (PERSU)	1.28(0.05)	.96	24.54	.92
วิธีการแห่งศาสตร์ พระราชา “พัฒนา” (DELS)				
8.การเยียวยา (SERVICE)	1.00	.91	<--->	.83
9.การมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล (DEL)	1.27(0.05)	.96	24.72	.93
10. การสร้างกลุ่ม/ชุมชน (GROUP)	1.23(0.05)	.93	24.07	.87

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบอันดับหนึ่งและอันดับสอง พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก ระหว่าง .71-.96 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงในแผนภาพที่ 2

Chi-Square = 2239.213, df= 727, p-value= 0.000, CFI = 0.971, TLI=0.969, RMSEA = 0.058 และ WRMR= 1.440

แผนภาพที่ 2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่า แนวคิดภาวะการเป็นผู้นำแบบผู้รับใช้ของ Greenleaf ที่พบว่า องค์ประกอบที่มีความสำคัญสำหรับการพัฒนา ผู้นำแบบผู้รับใช้ทั้งหมด 10 ประการ ได้แก่ การฟัง (Listening) การตระหนักรู้ (Awareness) การสร้าง กระบวนทัศน์ (Conceptualization) การมองการณ์ไกล (Foresight) การเข้าใจผู้อื่น (Empathy) การ เยียวยา (Healing) การโน้มน้าว (Persuasion) การมีจิตบริการ (Stewardship) การมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล (Commitment to the growth of people) และการสร้างกลุ่ม/ชุมชน (Building Community) มีลักษณะ คล้ายคลึงกับจิตบริการด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ที่เห็นประโยชน์ของส่วนรวม มีจิตสำนึกต่อสังคม การ ดูแลโดยเน้นความเป็นมนุษย์เน้นการตอบสนองการให้บริการตามความต้องการของผู้รับบริการ ซึ่งจะสร้าง ประโยชน์ให้กับการดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคม (Chanayotha, 2014 : 8 ; Rungkunakorn, Anansirikasem & Jitcharat, 2017 : 1103-1114) และการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้หรือ

ผู้นำมุ่งให้บริการก็จะส่งผลให้บุคคลพร้อมจะอุทิศตัวรับใช้ บริการ เสียสละให้ผู้อื่น มีการพัฒนาทั้งจิตใจและความสามารถสร้างชุมชนที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (Nunthong, 2015 : 139-149) นอกจากนี้ยังค้นพบว่าวิธีการแห่งศาสตร์ พระราชา “เข้าใจ” “เข้าถึง” และ “พัฒนา” ทั้ง 3 องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับแนวคิดภาวะการเป็นผู้นำแบบผู้รับใช้ของ Greenleaf สามารถนำองค์ประกอบมาพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามวิธีแห่งศาสตร์พระราชาที่ต้องลงมือปฏิบัติตามลำดับขั้น เป็นศาสตร์ประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของแต่ละที่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาถึงผลการวิจัยไปวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

1.2 ควรนำผลการวิจัยไปทดลองใช้เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเพื่อหาตัวแปรหรือคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เพิ่มเติม

2.2 การทำวิจัยครั้งนี้เน้นการทำวิจัยเชิงปริมาณ โดยยึดตามหลักภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ผู้ที่สนใจจะต่อยอดโดยการทำวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการทำวิจัยเชิงผสม ก็อาจจะได้ข้อค้นพบที่แตกต่างกันออกไปได้

เอกสารอ้างอิง

- เดชา ปุณณบาล. (2560). 9 ตามรอยบาท ศาสตร์พระราชา. *วารสารสมาคมนักวิจัย*. 22 (2), 13-20.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2559). *ตามรอยพระยุคลบาท ครูแห่งแผ่นดิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.). 2562. *แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)*.
- Chanayotha, P. (2014). *Open Educational Resources Development Based on Service Learning Approach to Enhance Public Consciousness and Creative Problem Solving for Rajabhat University Students*. Doctor of Education. Chulalongkorn University.
- Greenleaf, R.K. (2002). *Servant Leadership: A Journey into the Nature of Legitimate Power and Greatness*. NJ: Paulist Press.
- Nunthong, S. (2015). The Developing Servant Leadership Trait of Executives in Local Government. *Journal of Graduate Studies Review Nakhonsawan Buddhist College*, 3 (3), 139-149.
- Rungkhunakorn, B., Anansirikasem, P., & Jitcharat, S. (2017). Servant Leadership for Village Health Volunteer: Concept and Theory for Development. *Veridian E-Journal, Silapakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*. 10 (1), 1103-1114.